

Αριθμ. Πρωτ. ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 22
Αριθμ. Πρωτ. ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 17
Ημερομ. Κατάθεσης: 19/4/2021
Ώρα κατάθεσης: 14:21'

Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Επερωτήσεων



Αριθμ. πρωτ. Επερωτήσεων: 22
Αριθμ. πρωτ. Επικαίρων Επερωτήσεων: 17
Ημερομηνία κατάθεσης: 19/04/2021
Ώρα κατάθεσης: 14.21

Αθήνα, 19 Απριλίου 2021

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΠΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

- **Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων**
 - Οικονομικών
 - Εσωτερικών
- **Παιδείας και Θρησκευμάτων**
 - Προστασίας του Πολίτη
- **Πολιτισμού και Αθλητισμού**

Θέμα: «Υποβάθμιση των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων στους 20 μήνες Διακυβέρνησης της ΝΔ»

Στις 8 Μάρτη, Παγκόσμια Ημέρα για τα Δικαιώματα των Γυναικών, μετά από 20 μήνες διακυβέρνησης της ΝΔ, είδαμε τον Υπουργό και την Υφυπουργό Εργασίας, αρμόδια για θέματα ισότητας, να ανακοινώνουν το πρόγραμμά τους για την Ισότητα των φύλων. Βασικό χαρακτηριστικό του προγράμματος και των εξαγγελιών του Υπουργού Εργασίας και της Υφυπουργού αποτέλεσε η απουσία συνεκτικού σχεδιασμού πολιτικών ισότητας και η έλλειψη οράματος. Ο κ. Χατζηδάκης και η κ. Συρεγγέλα αναφέρθηκαν σε 3 άξονες δράσης για την Ισότητα: την Έμφυλη Βία, τη Γυναικεία Εργασία και Συμφιλίωση Οικογενειακής & Επαγγελματικής Ζωής και το Gendermainstreaming (οριζόντια διάχυση των πολιτικών ισότητας). Ωστόσο, η οριζόντια ένταξη των πολιτικών ισότητας των φύλων αξιοποιείται περισσότερο ως ρητορικό σχήμα, παρά ως πολιτική δέσμευση εκ μέρους της Κυβέρνησης, δεδομένου ότι αυτή δεν μπορεί να υφίσταται όταν ο βασικός φορέας χάραξης και υλοποίησης αυτών των πολιτικών υποχρηματοδοτείται και υποστελεχώνεται, ενώ παράλληλα δεν υπάρχει καμιά μέριμνα για την δημιουργία προϋπολογισμών Ισότητας (genderbudgeting). Σε αυτή την κατεύθυνση κινείται και η αναφορά για την αξιοποίηση του Ταμείου Ανάκαμψης όπου δεν υπάρχει η παραμικρή αναφορά σε θέματα ισότητας των φύλων και πολύ περισσότερο η αυτονόητη δέσμευση συγκεκριμένων πόρων, ενώ αντίστοιχα η απουσία αναφορών για θεσμικές παρεμβάσεις στον ήδη απορρυθμισμένο εργασιακό χώρο, έτσι όπως έχει διαμορφωθεί με την έλευση της πανδημίας, καθώς και η συρρίκνωση του Κράτους Πρόνοιας, ενισχύει την άποψη ότι το ζήτημα της προώθησης της ισότητας των φύλων δεν αποτελεί προτεραιότητα για την παρούσα Κυβέρνηση.

Επιπλέον, το τελευταίο διάστημα, η ελληνική κοινωνία παρακολουθεί με αμείωτο ενδιαφέρον το εύρος των δημόσιων καταγγελιών και ομολογιών, γυναικών κυρίως αλλά και ανδρών και ΛΟΑΤΚΙ ατόμων, για την σεξιστική βία, τους βιασμούς και τις σεξουαλικές παρενοχλήσεις που υπέστησαν από άνδρες κατέχοντες θέσεις ισχύος. Δεν χωρά αμφιβολία το γεγονός ότι η βία σε όλες τις εκφάνσεις σε βάρος των γυναικών/θηλυκοτήτων κατά κύριο λόγο, συνεχίζει να βρίσκεται στο επίκεντρο του δημόσιου διαλόγου ενώ τείνει να εξελιχτεί σε μείζον κοινωνικό και πολιτικό πρόβλημα, τόσο λόγω των εκφάνσεων-διαστάσεων του, όσο και του τρόπου που η Κυβέρνηση

προσπάθησε ανεπιτυχώς να διαχειριστεί την χιονοστιβάδα των καταγγελιών για βιασμούς και την κατάχρηση εξουσίας από τον διορισμένο με απευθείας ανάθεση διευθυντή του Εθνικού Θεάτρου, Δ. Λιγνάδη.

Οι γυναίκες που μίλησαν αποτελούν παράδειγμα και το παράδειγμά τους είναι μια γενναία πράξη αντίστασης, γιατί έσπασαν την σιωπή. Εν αντιθέσει με την κυβέρνηση της ΝΔ, η οποία επιλεκτικά και σε ό,τι αφορά στις ευθύνες της προσπάθησε να επιβάλλει την σιωπή, δηλαδή να αναπαράξει με τον χειρότερο τρόπο την έμφυλη βία, να λειτουργήσει κακοποιητικά διπλά και τριπλά απέναντι στα θύματα, είτε συγκαλύπτοντας, είτε αποπροσανατολίζοντας, είτε τρομοκρατώντας, είτε καταστέλλοντας. Η επιλεκτικότητα των δημόσιων τοποθετήσεων της Κυβέρνησης για τις καταγγελίες και τις στοχοποιήσεις δεν δηλώνεται μόνο από τον διαμετρικά αντίθετο τρόπο υποδοχής του κ. Λιγνάδη και της κ. Μπεκατώρου, αλλά και από την σιγήν ιχθύος της Υφυπουργού, κ. Συρεγγέλα και της ΓΓ της ΔΟΠΙΦ, κ. Χορμόβα, στα παραπάνω, αλλά και σε περιστατικό στοχοποίησης δύο επιστημονισσών, διδασκουσών σε τμήματα Κοινωνικών Επιστημών από πολιτικά πρόσωπα και από βουλευτή του Κυβερνώντος Κόμματος, οι οποίοι με ακραιφνή ομοφοβικά σχόλια και ανυπόστατες κατηγορίες έβαλλαν εναντίον τους, με στόχο την σπίλωση της προσωπικότητάς τους και του ακαδημαϊκού και επιστημονικού τους έργου στο χώρο της φεμινιστικής και queer θεωρίας, το οποίο σημειωτέον, της μιας εξ αυτών χαίρει διεθνούς αναγνώρισης. Την ίδια στάση τήρησαν και μετά τις πρόσφατες δημόσιες καταγγελίες 18χρονου κοριτσιού, στις διαδηλώσεις ενάντια στην υπέρμετρη άσκηση αστυνομικής βίας, για την σεξουαλική κακοποίηση που υπέστη από τα αστυνομικά όργανα. Την ίδια τακτική ακολούθησε η Υφυπουργός και σε μια σειρά άλλων γεγονότων κοινωνικής αιχμής(βλ. ξεγύμνωμα κοριτσιών στο Αστυνομικό Τμήμα Ηρακλείου Κρήτης, συλλήψεις φεμινιστριών 25 Νοέμβρη 2020, κλπ), ενώ την ίδια στιγμή για λόγους επικοινωνιακής πολιτικής προσπάθησε να εκμεταλλευτεί και να οικειοποιηθεί τόσο η ίδια όσο και η Κυβέρνηση το κίνημα ενάντια στην σεξουαλική βία.

Όλα τα παραπάνω έρχονται να προστεθούν στην απαξίωση των κυβερνητικών θεσμών για την ισότητα των φύλων. Η κυβέρνηση της ΝΔ επιφύλαξε για τη ΓΓΙΦ ρόλο ήσσονος σημασίας με το να την εμπλέξει με την οικογενειακή και δημογραφική πολιτική. Η Ισότητα όμως είναι διακριτή και αυτόνομη πολιτική και αυτό το ρόλο επιτελούσε από την στιγμή της ίδρυσής της η ΓΓΙΦ. Η ανεπαρκής χρηματοδότηση, η υποστελέχωση, η σύγχυση και αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων προοιωνίζουν το μέλλον ενός οργανισμού που μέχρι πρότινος είχε τον κεντρικότερο ρόλο στην προώθηση της έμφυλης ισότητας. Η συντηρητικοποίηση και η αναδίπλωση στην προώθηση της ισότητας των φύλων αποτυπώνεται όχι μόνο από την μεταφορά στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και τις διαρκείς μετονομασίες (ΓΓΙΦ-ΓΓΟΠΙΦ-ΓΓΔΟΠΙΦ) του κεντρικού κρατικού φορέα, αλλά και από τις κατευθυντήριες πολιτικές αρχές που διέπουν τις ελάχιστες ασκούμενες πολιτικές υπό το πρίσμα του δημογραφικού ζητήματος και της ενίσχυσης της οικογένειας. Για την λήψη της απόφασης, η πολιτική ηγεσία αγνόησε παντελώς τις κάθετες διαφωνίες όλων των φορέων, των γυναικείων και φεμινιστικών οργανώσεων και το σύνολο σχεδόν των πρώην Γενικών Γραμματέων, οι οποίες έκαναν λόγο για οπισθοχώρηση και αναδίπλωση των πολιτικών έμφυλης ισότητας. Παρά την ενσωμάτωση των πολιτικών για το Δημογραφικό και την Οικογένεια στην ΓΓΙΦ, αξιοσημείωτη είναι η παντελής απουσία της από τη συζήτηση για το οικογενειακό δίκαιο, που έχει ανοίξει εδώ και κάποιους μήνες.

Αποκρύψεις, στρεβλώσεις και οικειοποίηση των πολιτικών του ΣΥΡΙΖΑ για την ισότητα των φύλων

Σε συνάφεια με την παραπάνω πολιτική τακτική, διαπιστώνεται ότι η Κυβέρνηση της ΝΔ, σε ό,τι αφορά στην εφαρμογή πολιτικών ισότητας, επαναπαύθηκε στα πεπραγμένα της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, η οποία έχει να επιδείξει στο πεδίο αυτό σημαντική δουλειά και αξιόλογη θεσμική παρακαταθήκη. Από την πρώτη στιγμή και μέσα σε συνθήκες μνημονίων και οικονομικής κρίσης, θωράκισε θεσμικά τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ίση πρόσβαση στο νόμο, ανεξάρτητα από ταξινομικές κατηγορίες που δημιουργούσαν καθεστώτα διάκρισης, ρατσισμού, σεξισμού και αορατότητας συγκεκριμένων ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Στο πλαίσιο αυτό επικυρώνει την Σύμβαση της Κων/πολης, η οποία βρισκόταν στα συρτάρια της ΝΔ ως Κυβέρνησης από το 2011, ψηφίζει τον Ν. 4604/2019, μία από τις πιο σημαντικές νομοθετικές ρυθμίσεις που αφορούν στην ουσιαστική ισότητα των φύλων, υπέγραψε τη Σύμβαση 190 για την σεξουαλική παρενόχληση στους χώρους εργασίας και μια σειρά μέτρων για την άρση των ανισοτήτων και των διακρίσεων σε βάρος των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων, ενώ πρόσφατα πρότεινε την καθιέρωση του πολιτικού γάμου για όλους, ανεξάρτητα από φύλο, σεξουαλικό προσανατολισμό και ταυτότητα φύλου.

Η Κυβέρνηση της ΝΔ, αναγνωρίζει εμμέσως την πρόοδο που συντελέστηκε επί ΣΥΡΙΖΑ για την προώθηση της ισότητας των φύλων, αξιοποιεί την προγενέστερη δουλειά χωρίς ωστόσο να το αναφέρει, ως εάν οι ρυθμίσεις που προωθεί να προέκυψαν εν κενώ ή στην χειρότερη περίπτωση και την πιο συνήθη, να οικειοποιείται πολιτικές έμφυλης ισότητας στον δημόσιο λόγο, παρουσιάζοντάς τις ως πολιτική δική της πρωτοβουλίας με την αντίστοιχη προβολή και ενίσχυση των συστημικών μέσων. Αυτή δε η πολιτική πρακτική της στρέβλωσης, της απόκρυψης και της προπαγάνδας τείνει να εξελιχθεί σε κύριο χαρακτηριστικό της κυβέρνησης της ΝΔ σε όλους τους τομείς.

Η εφαρμογή του Ν.4604/2019 της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ για την Ουσιαστική Ισότητα παρουσιάζεται ως πρωτοπόρα και μοναδική στα χρονικά πρωτοβουλία της σημερινής Κυβέρνησης. Κατά αυτόν τον τρόπο, μέτρα και πολιτικές που απορρέουν από την εφαρμογή του αποκóπτονται από το νομοθετικό πλαίσιο τους και την υποχρέωση εφαρμογής τους, προωθούνται κατακερματισμένα ή αποσιωπάται σκοπίμως η υποχρεωτικότητα εφαρμογής τους εκ του νόμου. Ενδεικτικά αναφέρουμε την συγκρότηση των ΠΕΠΙΣ και ΔΕΠΙΣ (άρθρα 6 και 7 του Ν. 4604/19), την συγκρότηση του Εθνικού Συμβουλίου Ισότητας, η στελέχωση του οποίου εγείρει απορίες δεδομένου ότι, οι προϋποθέσεις που ο Νόμος ορίζει για την συμμετοχή στο ΕΣΙΦ (άρθ. 9, 4604/19) και ποιοι/ες το συναποτελούν, σε αρκετές των περιπτώσεων δεν τηρούνται. Αν και η θέσπιση των ΔΕΠΙΣ, ΠΕΠΙΣ, έχει καταστεί υποχρεωτική, εντούτοις η διαδικασία συγκρότησής τους δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί (259 ΔΕΠΙΣ, 5 ΠΕΠΙΣ σε σύνολο 332 Δήμων και 13 Περιφερειών). Παράλληλα η παράταση χρηματοδότησης του Δικτύου Δομών για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών, που τόσο επι αίρεται η Υφυπουργός γι' αυτό, ήταν επιβεβλημένη, αναγκαία και εξασφαλισμένη από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ. Αντίστοιχα, νομοθετικά κατοχυρωμένο είναι και το πέρασμα του συνόλου των Δομών, μετά το πέρας της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης, στον κρατικό προϋπολογισμό, πάλι με τον Ν.4604/19. Σε ό,τι αφορά το Συμβουλευτικό Κέντρο Σαλαμίνας, η χρηματοδότηση του οποίου για τρία χρόνια θα ανερχόταν στο ποσό των 240.000€, από το επιχειρησιακό πρόγραμμα "Αττική", η δημιουργία και η λειτουργία του είχαν ήδη δρομολογηθεί από το 2018. Κι αυτό όμως παρουσιάζεται ως έργο της ΝΔ. (βλ. ΑΔΑ: ΩΚΟΛ7Λ7-ΒΣΟ, 14/06/2018, αρ. πρωτ.:1804.)

Επιπλέον, η πλειοψηφία των ευρωπαϊκών προγραμμάτων που υλοποιούνται σήμερα για την ισότητα, όπως πχ το πρόγραμμα Pegasus, Gender_PublicDebate, Share κτλ, ξεκίνησαν να υλοποιούνται ή σχεδιάστηκαν από την απελθούσα Κυβέρνηση, αφού η σημερινή δεν έχει σχεδιάσει μέχρι στιγμής κανένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα προς αυτή την κατεύθυνση.

Στον αντίποδα του ΣΥΡΙΖΑ, η ΝΔ ακόμη δεν έχει θεσπίσει μια σειρά εφαρμοστικών νόμων για την υλοποίηση των κυρωμένων συμβάσεων, όπως πχ της Σύμβασης της Κων/πολης ή των νομοθετικών ρυθμίσεων προκειμένου να υλοποιήσει στην πράξη τους όρους της Σύμβασης ή του ν.4604/2019. Παράλληλα, η στρατηγική ισότητας των φύλων 2020-2025 της ΕΕ, όπως και η εκπόνηση για πρώτη φορά στην ιστορία της ΕΕ σχεδίου δράσης για τα έτη 2020-25 για τα άτομα ΛΟΑΤΚΙ, με στόχο την ισότιμη ένταξη τους και την άρση των διακρίσεων, μοιάζουν αφηρημένη σύλληψη και θεωρητικό σχήμα για την Κυβέρνηση της ΝΔ.

Τα παραπάνω είναι μερικά ενδεικτικά μόνο των όσων η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ θέσπισε αφενός, και αφετέρου αποδεικνύουν την απροκάλυπτη ιδιοποίησή τους από την ΝΔ. Συμπερασματικά, η απόκρυψη και η οικειοποίηση πολιτικών της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ αξιοποιείται ως πάγια τακτική της ΝΔ στις πολιτικές ισότητας των φύλων, συνηγορούντος και του γεγονότος ότι για τα ζητήματα φύλου η ΝΔ, δεν είχε καμιά προεκλογική δέσμευση πλην του περιβόητου «Νταντάδες της γειτονιάς», που παρά την 20μηνη διακυβέρνηση της ΝΔ, και παρά τις διαρκείς εξαγγελίες της Υφυπουργού, ακόμη το πρόγραμμα βρίσκεται στην φάση διερεύνησης.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Μη αξιοποίηση του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ)

Το ΚΕΘΙ, είναι ο έτερος φορέας της Κεντρικής Κυβέρνησης για την ισότητα των φύλων. Αντικείμενό του είναι η υλοποίηση προγραμμάτων και η εκπόνηση μελετών και ερευνών για θέματα ισότητας. Επί Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ έπαιξε σημαντικό ρόλο στον σχεδιασμό πολιτικών, υλοποίησε πληθώρα ευρωπαϊκών προγραμμάτων, πραγματοποίησε συνέργειες με άλλα Υπουργεία και φορείς για την ευαισθητοποίηση των δημόσιων λειτουργιών, αλλά και φορέων της κοινωνίας των πολιτών για τα θέματα ισότητας των φύλων και ενισχύθηκε με επιπλέον 5 άτομα μόνιμο προσωπικό.

Σήμερα, βλέπουμε μια απαξίωση του φορέα, αφού από τη σημερινή Κυβέρνηση προτιμάται οι έρευνες για την ισότητα των φύλων να ανατίθενται σε ιδιώτες, παρά να τις εκτελεί ο αρμόδιος δημόσιος φορέας (π.χ. έρευνα για την ενδοοικογενειακή βία από το Υπ. Προστασίας του Πολίτη με ανάθεση σε ιδιώτες). Επιπλέον, προωθείται η απεμπλοκή του ΚΕΘΙ από την επιστημονική και λειτουργική εποπτεία του Δικτύου Δομών για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών, παραγνωρίζοντας την εμπειρία των στελεχών του και παραμερίζοντας το σημαντικό τους έργο από την έναρξη λειτουργίας των δομών μέχρι και σήμερα.

Δίκτυο Δομών για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών

Η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ αντιλαμβανόμενη τον σημαντικό ρόλο του Δικτύου Δομών για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών, το θωράκισε θεσμικά, νομοθετώντας για την ένταξή του στον κρατικό προϋπολογισμό, μετά το πέρας της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης που ήδη είχε εξασφαλίσει, με το Ν.4604/2019. Η σημασία του ρόλου που επιτελεί διαπιστώθηκε πολλαπλά τόσο με την πανδημία όσο στην παρούσα συγκυρία, μετά την σωρεία καταγγελιών για την σεξουαλική

βία στους εργασιακούς χώρους. Αναδεικνύεται εκ των συνθηκών επομένως, η ανάγκη ενίσχυσης και επέκτασής του τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά. Η χρονική παράταση της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης του Δικτύου έδωσε μια ανάσα για την συνέχιση της λειτουργίας και της βιωσιμότητάς του, ωστόσο το αδιευκρίνιστο καθεστώς συνέχισης της λειτουργίας του μετά το πέρας της ευρωπαϊκής χρηματοδότησής του, δεν αφήνει και πολλά περιθώρια στην αυτοτελή, μόνιμη και ως τώρα ισχύουσα λειτουργία του.

Παράλληλα με την δραματική κορύφωση του φαινομένου της ενδοοικογενειακής βίας και την σωρεία καταγγελιών για την σεξιστική βία και την παρενόχληση σε χώρους εργασίας, η επέκταση του δικτύου καθώς και η δημιουργία αντίστοιχων δομών για την αντιμετώπιση της βίας κατά αγοριών και ανδρών και ατόμων ΛΟΑΤΚΙ+, προερχόμενων πολλές φορές από ευάλωτους πληθυσμούς, όπως μεταναστευτικούς-προσφυγικούς, κρίνεται περισσότερη επιτακτική από ποτέ. Προς την κατεύθυνση αυτή, οι Βουλευτές και οι Βουλευτρίες του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ κατέθεσαν επανειλημμένα ερωτήσεις και θέτουν το ζήτημα μεθ' επιτάσεως στην Κυβέρνηση, ενώ αντίστοιχα απηύθυναν ανοιχτό κάλεσμα για την υποστήριξη και διασφάλιση της βιωσιμότητας και απρόσκοπτης λειτουργίας του Δικτύου Δομών σε όλη την Ελλάδα.

Τμήματα Αντιμετώπισης Ενδοοικογενειακής Βίας στην Ελληνική Αστυνομία

Συγκεκριμένα, η σύσταση των τμημάτων αυτών υλοποιείται βάσει του ΠΔ 37/2019 -ΦΕΚ Α 63/23.04.2019, με σκοπό την ουσιαστική αντιμετώπιση και συνδρομή της αστυνομίας στην αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας. Ωστόσο δύο χρόνια μετά την σύστασή τους, τα εν λόγω τμήματα δεν επιτελούν επαρκώς τον ιδρυτικό ρόλο σύστασής τους, και παρά τις διαρκείς προσπάθειες του Υπουργείου να διασκεδάσει τους προβληματισμούς του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ, σχετικά με την υπολειτουργία των τμημάτων, εν τούτοις μια σειρά ζητημάτων, δυστυχώς, επιβεβαιώνουν τους προβληματισμούς. Η λειτουργία των τμημάτων εξαντλείται στην τήρηση στατιστικών στοιχείων ενώ η απουσία διενέργειας προανάκρισης και η απουσία επαφής με τα θύματα αποτυπώνουν την προβληματική λειτουργία τους. Εξίσου και η συνέχιση της στερεοτυπικής αντιμετώπισης των γυναικών που καταφεύγουν στα αστυνομικά τμήματα για καταγγελία περιστατικού βίας, η ανεπαρκής κατάρτιση σε ζητήματα φύλου, ισότητας, έμφυλης βίας και οι αποτρεπτικές, πολλές φορές, πρακτικές των αστυνομικών για καταγγελίες γυναικών, απομειώνει τον ρόλο και την λειτουργία των τμημάτων, λειτουργεί αποτρεπτικά και σε βάρος των γυναικών, ενώ θα μπορούσαν και οφείλουν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο ως προς την αντιμετώπιση του φαινομένου. Εξίσου αποτρεπτικά λειτουργεί και το γεγονός ότι σεξιστικές πρακτικές, προσβολές γενετήσιας ελευθερίας και φαινόμενα σεξουαλικής κακοποίησης διαπιστώνονται εκ μέρους των ίδιων των αστυνομικών οργάνων σε κάποιες περιπτώσεις. Επ' αυτών των προβλημάτων κατατέθηκαν ήδη από τους βουλευτές και τις βουλευτρίες του ΣΥΡΙΖΑ, αντίστοιχες κοινοβουλευτικές ερωτήσεις.

Εκπροσώπηση και πολιτική συμμετοχή γυναικών σε θέσεις ευθύνης και στην κυβέρνηση

Κατά την διάρκεια και του τελευταίου ανασχηματισμού, η απαξίωση του Πρωθυπουργού για θέματα ισότητας διαπιστώθηκε από την ελάχιστη συμμετοχή των γυναικών σε θέσεις κυβερνητικής ευθύνης της μεγαλύτερης κυβέρνησης την τελευταία 15ετία, στην οποία η συμμετοχή των γυναικών είναι μόλις 17% (10 γυναίκες σε σύνολο 65). Το ποσοστό αυτό έρχεται σε συνέχεια της αρχικής στελέχωσης της κυβέρνησης Μητσοτάκη, στην οποία οι γυναίκες που κατείχαν θέσεις υπουργού και υφυπουργού ανέρχονταν σε μόλις 5 σε σύνολο 51, η αλλιώς ανάμεσα σε 22

υπουργούς, μόλις 2 γυναίκες. Είναι γνωστή εξάλλου η δήλωση του Πρωθυπουργού σε δημοσιογράφο του BBC, ότι για την ύπαρξη ελάχιστων γυναικών στην Κυβέρνησή του ευθύνονται οι ίδιες οι γυναίκες, αφού όπως ανέφερε χαρακτηριστικά: «Δυστυχώς δεν έχουμε και τόσο πολλές γυναίκες που να ενδιαφέρονται να μπουν στην πολιτική». Αυτά σε συνδυασμό και με τις δηλώσεις σε πρωινή εκπομπή περί φυσικού χώρου των γυναικών η κουζίνα, («Έχω πλήρη αίσθηση ότι οι βασικές δουλειές στο σπίτι γίνονται από τη νοικοκυρά») εξηγούν την αντίληψη της ΝΔ για την συμμετοχή των γυναικών σε θέσεις ευθύνης και στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Παράλληλα, λίγες ημέρες πριν τον πολυαναμενόμενο ανασχηματισμό του Ιανουαρίου του 2021, ο Πρωθυπουργός δήλωνε στο πλαίσιο συνάντησης για την ισότητα των φύλων με το Γενικό Γραμματέα του ΟΟΣΑ και την Πρωθυπουργό της Ισλανδίας (14-12-2020): «δεν έχουμε σημειώσει την πρόοδο που θα ήθελα στο συγκεκριμένο μέτωπο. Πρόκειται για μια μάχη που είναι σε εξέλιξη. Η συμμετοχή των γυναικών στο εργατικό δυναμικό είναι ακόμα **σχετικά χαμηλή**. Είναι ζήτημα το οποίο πρέπει να αντιμετωπίσουμε. Ούτε η πολιτική εκπροσώπηση (των γυναικών) είναι όσο υψηλή θα ήθελα». Αυτή η πάγια τακτική της διγλωσσίας και του επικοινωνιακού μιντιακού παιχνιδιού αποτελεί την βάση άσκησης της πολιτικής της ΝΔ. Άλλα μέσα, άλλα έξω και με διαρκείς αποκρύψεις και στρεβλώσεις.

Μείωση ποσοστώσεων φύλου στον αθλητισμό

Αντίστοιχα, η Κυβέρνηση της ΝΔ και ο Υπουργός Αθλητισμού καταργεί το άρθρο 25 του ν. 4603/2019 του ΣΥΡΙΖΑ, για την κατ' ελάχιστον εκπροσώπηση του 1/3 στα ΔΣ των αθλητικών Σωματείων, αντικαθιστώντας το με ποσοστό στην κατάρτιση των ψηφοδελτίων (Ν.4276, ΦΕΚ 181/Α/18-9-2020), συρρικνώνοντας έτσι την παρουσία των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων και την δημοκρατική λειτουργία τους. Δήλωσε δε, σε συνέντευξη για το εν λόγω μέτρο ότι, «η ποσόστωση φύλου αποτελεί ανοησία, ιδεοληψία και απολίθωμα». Κατόπιν ωστόσο των καταγγελιών για βιασμούς και παρενοχλήσεις από ισχυρούς θεσμικούς μόνιμα παγιωμένους θεσμικούς παράγοντες του αθλητισμού ανακοίνωσε δέσμη 13 μέτρων για την αντιμετώπιση του φαινομένου και εξυγίανση του χώρου του αθλητισμού, τα οποία όμως δεν εμπεριέχουν την υποχρεωτική ποσόστωση φύλου του 1/3 στα ΔΣ των αθλητικών σωματείων. Η παγίωση συγκεκριμένων προσώπων τα οποία κατέχουν για δεκαετίες θέσεις ευθύνης, οι αδιαφανείς συναλλαγές και τα κλειστά κονκλάβια που δημιουργούνται, ακριβώς από τις στεγανοποιημένες πλέον καταλήψεις θέσεων ευθύνης συγκεκριμένων προσώπων, διαμορφώνουν παγιώσεις και κράτος εν κράτει λογικές, που συντηρούν και παράγουν φαινόμενα κατάχρησης εξουσίας, άσκηση έμφυλης βίας και παρενοχλήσεων, έως και βιασμών. Ο αποκλεισμός της συμμετοχής των γυναικών στις διοικήσεις αθλητικών σωματείων, δυσκολεύει την επίλυση των ιδιαίτερων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες αθλήτριες, των έμφυλων διακρίσεων και ανισοτήτων που πλήττουν πρωτίστως τις ίδιες, αλλά και τον αθλητισμό στο σύνολό του, ενώ επαυξάνουν και συντηρούν φαινόμενα σεξουαλικής βίας, τα οποία τις περισσότερες φορές αποσιωπώνται.

Ποσόστωση φύλου στις εκλογές των ΟΤΑ

Όσον αφορά τις ποσοστώσεις, η κυβέρνηση της ΝΔ είχε πρόθεση να αλλάξει τον ψηφισμένο νόμο του ΣΥΡΙΖΑ, που προβλέπει ποσόστωση φύλου 40% στα ψηφοδέλτια των ΟΤΑ και να μειώσει το ποσοστό αυτό ξανά στο 33%, όμως μετά την κατακραυγή το πήρε πίσω. Αυτό όμως δε σημαίνει ότι σε επόμενη ευκαιρία δεν θα το κάνει, αφού η πρόθεσή της είναι συγκεκριμένη.

Ποσόστωση φύλου σε εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες

Η ΝΔ θέσπισε με το Ν. 4706/2020 αρ.3, την εκπροσώπηση ανά φύλο σε ποσοστό που δεν υπολείπεται του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνόλου των μελών των διοικητικών συμβουλίων των εισηγμένων εταιρειών. Η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2012/0299 όμως, προβλέπει ποσόστωση 40%, κάτι που η Υφυπουργός παραλείπει στις δημόσιες αναφορές της. Η αλήθεια είναι ότι σε σύνολο 164 εταιρειών εισηγμένων στο Ελληνικό Χρηματιστήριο, το ποσοστό των γυναικών στα ΔΣ των εταιρειών είναι πολύ μικρό, μόλις 11,3% ή αλλιώς μόνο ένα στα δέκα μέλη διοίκησης στις εισηγμένες είναι γυναίκες, όταν ο μέσος όρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι 25,3%, σύμφωνα με το Εθνικό Επιμελητηριακό Δίκτυο Ελληνίδων Γυναικών Επιχειρηματιών και αυτό χρειάζεται βελτίωση.

Κοινωνική Πολιτική

Η απουσία ουσιαστικής κοινωνικής πολιτικής, η απόσυρση του Κράτους Πρόνοιας και η έλευση της πανδημίας επέτειναν το κοινωνικό αδιέξοδο, ενίσχυσαν τις ανισότητες, ενώ οι γυναίκες επιφορτίστηκαν περαιτέρω με πολλαπλές υποχρεώσεις φροντίδας και εργασίας λόγω κλειστών σχολείων, δομών για ηλικιωμένους κλπ. Παράλληλα, η κατάργηση ενίσχυσης των χαμηλότερων κοινωνικών στρωμάτων και των ευπαθών κοινωνικών ομάδων διεύρυνε τον κοινωνικό αποκλεισμό και τις ανισότητες, υπερχρέωσε νοικοκυριά, ενώ ενίσχυσε τις κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες σε βάρος των γυναικών μέσω των πολλαπλών υποχρεώσεων που κλήθηκαν να αναλάβουν, λόγω απουσίας διευκολυντικών δομών και μέτρων για τις εργαζόμενες μητέρες ή κλειστών δομών, λόγω πανδημίας.

Η απόσυρση του Κράτους Πρόνοιας και στήριξης των γυναικών διαφαίνεται ακόμη και από τα ημίμετρα τα οποία προώθησε η Κυβέρνηση, όπως αυτό του επιδόματος των 2.000 ευρώ για κάθε παιδί. Πράγματι, το επίδομα γέννησης θεσπίστηκε με τον Ν.4659/2020, ύψους δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ, χορηγείται για κάθε παιδί που γεννιέται στην Ελλάδα από 1.1.2020. Ωστόσο το «για κάθε παιδί» δεν ισχύει για όλες τις οικογένειες, δεδομένου ότι τα φίλτρα αποκλεισμού που θέτει ο νόμος (πχ, χρόνος μόνιμης και νόμιμης παραμονής) είναι τέτοια που δεν θα το λάβουν όλοι. Η κατάργηση από την άλλη του κοινωνικού επιδόματος αλληλεγγύης, η οικονομική ενίσχυση των ασθενέστερων, η αναστολή της δίχρονης υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης σε πέντε μεγάλους δήμους της Ελλάδας – μεταξύ αυτών και του Δήμου Αθηναίων – η κατάργηση των σχολικών γευμάτων, η απουσία ενίσχυσης στις οικονομικά ασθενέστερες οικογένειες για την αγορά ηλεκτρικών φορητών υπολογιστών, παρά τις εξαγγελίες της κ. Κεραμέως ακόμη και τώρα, δεν έχουν δοθεί στους μαθητές και τις μαθήτριες, ενώ η χώρα τελεί σε καθεστώς λοκντάουν ήδη 1 χρόνο.

Παράλληλα, στο πλαίσιο του προγράμματος «Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής», η Κυβέρνηση επέλεξε να ακολουθήσει και εδώ περιοριστική πολιτική μειώνοντας τους πόρους στα 97 εκατ. ευρώ για τη σχολική χρονιά 2020-2021, με συνέπεια να αποκλειστούν περί τα 65.000 παιδιά από τα ΚΔΑΠ και τα ΚΔΑΠ -μεΑ. Με αυτό τον τρόπο αποκλείστηκε το 50% των παιδιών, με σοβαρές συνέπειες στον οικογενειακό προγραμματισμό, καθώς οι γονείς πρέπει να βρουν άλλες δραστηριότητες για τα παιδιά τους όταν θα τελειώσουν την ημέρα τους στο σχολείο, ενώ αντίστοιχα επιβάρυνε την ήδη βεβαρημένη καθημερινότητα των γυναικών. Η δήλωση δε, της Υφυπουργού, κ Μιχαλίδου, ότι το πρόγραμμα «έχει τον ίδιο προϋπολογισμό, αλλά είχαμε αλλαγές στις διανομές των voucher» και «είχαμε αύξηση στα κουπόνια για τα ΚΔΑΠ σε ό,τι αφορά θέσεις

παιδιών με αναπηρία, τα οποία έχουν πενταπλάσιο κόστος σε σχέση με το κουπόνι για ένα παιδί με φυσιολογική ανάπτυξη» μόνο προσχηματική μπορεί να θεωρηθεί.

Το ίδιο ισχύει και για τις πολλά υποσχόμενες, ωστόσο αδιαμφισβήτητα αναγκαίες, άδειες πατρότητας. Το εν λόγω μέτρο έχει εξαγγελθεί αλλά ωστόσο το μέτρο αυτό, ακόμη δεν έχει προσδιοριστεί, όπως πχ, το ύψος της άδειας, ο τρόπος που θα καταβάλλεται, αν θα χρηματοδοτείται πλήρως ή όχι, πώς θα διασφαλιστεί το μέτρο και η τήρησή του στον ιδιωτικό τομέα κλπ.

Εκπαίδευση

Ειδικά στον χώρο της Εκπαίδευσης, η πολιτική της Ν.Δ ακολούθησε την πεπατημένη – κατάργηση αρχικά – επαναφορά και ιδιοποίηση στη συνέχεια των πολιτικών του ΣΥΡΙΖΑ. Έτσι κατήργησε, και μάλιστα χωρίς καμία αιτιολογία, δράσεις και καινοτόμες εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες που η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ είχε προωθήσει για την ένταξη της οπτικής του φύλου και της συμπεριληπτικής πολιτικής στο χώρο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Κατήργησε την θεματική εβδομάδα, θεσμό άκρως πετυχημένο κατά γενική ομολογία, κατήργησε μαθητικούς διαγωνισμούς ενώ είχαν ήδη εγκριθεί από το ΙΕΠ, έθεσε σε αχρηστία εκπαιδευτικά εγχειρίδια προσανατολισμένα στις Αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ισότητας, της διαφορετικότητας και της συμπερίληψης. Κατήργησε μαθήματα κοινωνικών επιστημών και καλλιτεχνικά μαθήματα, προώθησε εγκυκλίους για την παρακολούθηση ημερίδων παραθρησκευτικών οργανώσεων, τις οποίες μετά την κατακραυγή, απέσυρε. Ακύρωσε εκπαιδευτικά προγράμματα συμπερίληψης ΛΟΑΤΚΙ μαθητών και μαθητριών, με την συνέργεια φορέων αρμόδιων για την εκπόνησή τους και ενώ το εκπαιδευτικό υλικό είχε την έγκριση του ΙΕΠ και είχε υπάρξει επιμόρφωση εκπαιδευτικών επ' αυτού. Απέσυρε αρχικά το βραβευμένο πρόγραμμα σεξουαλικής εκπαίδευσης (Φρίξος) που εκπονούνταν από το 2015 στα σχολεία, το οποίο κι αυτό επανήλθε μετά τη σωρεία διαμαρτυριών και τώρα είναι αναρτημένο στο ΙΕΠ. Στην εν λόγω ιστοσελίδα ωστόσο, έχουν αναρτηθεί και εγχειρίδια, τα οποία αναπαράγουν ομοφοβικές απόψεις για την κοινότητα ΛΟΑΤΚΙ, γεγονός που έρχεται σε πλήρη αντίθεση με Διεθνείς Συμβάσεις, με Ευρωπαϊκούς Θεσμούς, την ώρα μάλιστα που η ΕΕ προτείνει την επικράτειά της ως ασφαλή ζώνη για την κοινότητα ΛΟΑΤΚΙ και παράλληλα συντάσσει για πρώτη φορά τη στρατηγική για την ενσωμάτωση των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων (2020-2025) και προωθεί πολιτικές οριζόντιες και συμπεριληπτικές. Για τα εν λόγω εγχειρίδια η κοινότητα ΛΟΑΤΚΙ ζήτησε την άμεση απόσυρσή τους.

Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά στην εισαγωγή της σεξουαλικής εκπαίδευσης που ήδη δρομολογούνταν απ' την Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ και είχαν ήδη διαμορφωθεί και τα πρώτα εγχειρίδια με την οπτική του φύλου, η ΝΔ εξέφραζε την άρνησή της. Σήμερα, και ενώ το ζήτημα έχει ανακύψει και μονοπωλεί τον δημόσιο διάλογο, η εξαγγελία του Πρωθυπουργού για την ένταξη της σεξουαλικής εκπαίδευσης στην εκπαιδευτική διαδικασία μοιάζει αναγκαστικός μονόδρομος, όπως και μια σειρά άλλων μέτρων που αναγκάζεται να προωθήσει μπροστά στο μαζικό κίνημα των καταγγελιών για σεξουαλική βία. Βέβαια, η απλή εξαγγελία πόρρω απέχει από την εφαρμογή, μια και το πρόγραμμα δεν το ξέρουμε και ούτε το έχουμε δει ακόμη και έχει γίνει και σχετική ερώτηση κοινοβουλευτικού ελέγχου για το θέμα από την κοινοβουλευτική μας ομάδα.

Εργασία

Οι έμφυλες αποτυπώσεις στην εργασία, οι άνισες αμοιβές, το ψηφιακό χάσμα σε βάρος των γυναικών, ο έμφυλος καταμερισμός εργασίας και ρόλων, το ασφαλιστικό σύστημα που προώθησε η ΝΔ, το ασύδοτο εργοδοτικό τοπίο στην εργασία και την τηλεργασία, η σεξουαλική παρενόχληση σε χώρους εργασίας, η απουσία ρυθμιστικών κανόνων, η ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων, η κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων, η κατάργηση ελεγκτικών μηχανισμών και η εργοδοτική αυθαιρεσία συνιστούν μερικά από τα χαρακτηριστικά των εργασιακών συνθηκών που επηρεάζουν ιδιαίτερα τις γυναίκες.

Πριν από την πανδημία, μία στις τρεις (33%) γυναίκες αναγκάστηκε να σταματήσει τη δουλειά της για τουλάχιστον έξι μήνες για να φροντίσει παιδί, έναντι λιγότερο του 1% των αντρών, το 40% (έναντι 17% των αντρών) υποχρεώθηκε να προχωρήσει σε αλλαγές στην εργασιακή του ζωή γι' αυτόν τον λόγο και το 18% (έναντι 3% των αντρών) οδηγήθηκε στη μείωση των ωρών εργασίας ως λύση. Στην Ελλάδα, το 15,7% των γυναικών έχει ζητήσει άδεια τουλάχιστον ενός μήνα για να φροντίσει άρρωστα μέλη της οικογένειας έναντι 9% των αντρών. Και το 14,3% των γυναικών επέλεξε μειωμένο ωράριο για τον ίδιο λόγο. Η κρίση του κορονοϊού, αυξάνοντας την επισφάλεια, την ανεργία, τις δυσκολίες για την επιστροφή των γυναικών στη δουλειά απειλεί να αυξήσει τη φτώχεια τους και τον κοινωνικό αποκλεισμό τους. Πριν από την πανδημία η φτώχεια έπληττε έναν στους τέσσερις Ευρωπαίους, ενώ στην Ελλάδα περισσότερους από έναν στους τρεις πολίτες. Αλλά από τους φτωχούς της Ε.Ε. το 23,3% (59,9 εκατομμύρια) είναι γυναίκες και το 21,6% (53,1 εκατομμύρια) άντρες. Η κατάσταση είναι ακόμα πιο δυσώδης για τους μόνους γονείς, εκ των οποίων το 85% είναι μόνες μητέρες με παιδιά: το 48% των γυναικών και το 32% των αντρών που μεγαλώνουν μόνες/οι τα παιδιά τους απειλούνται με φτώχεια. Αυτό το έμφυλο χάσμα είναι ακόμα μεγαλύτερο στην Ελλάδα όπου το 75% των γυναικών ασχολείται με μη αμειβόμενη οικιακή φροντίδα καθημερινά, έναντι μόλις 16,11% των αντρών, ενώ οι Ελληνίδες αφιερώνουν σχεδόν διπλάσιο χρόνο καθημερινά από τους Έλληνες στη φροντίδα της οικογένειας: 4,1 ώρες οι γυναίκες, 2,1 ώρες οι άνδρες.

Αν και η ΝΔ θεωρητικά δίνει βαρύτητα στην εργασία και κυρίως στην γυναικεία επιχειρηματικότητα, ως βασικό στοιχείο αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και της οικονομικής χειραφέτησης των γυναικών, εντούτοις δεν ελήφθη κανένα μέτρο για την προστασία των μικρομεσαίων και μικρών επιχειρήσεων, τις οποίες πλειοψηφικά κατέχουν γυναίκες, ενώ η πανδημία έπληξε πρωτίστως τις γυναίκες λόγω των κλειστών σχολείων, της τηλεκαίδεισης των παιδιών τους, της φροντίδας των ηλικιωμένων κλπ. Παράλληλα, επλήγησαν πολύ περισσότερο οι τομείς στους οποίους κατά κόρον απασχολούνται γυναίκες ή αντιστοίχως γυναίκες διέθεταν επιχειρήσεις, πχ τουρισμός, εστίαση, εμπόριο κλπ. Η αδήλωτη εργασία, οι απλήρωτες υπερωρίες, το καθεστώς της ημιαπασχόλησης, αυτοαπασχόλησης και όλων των προαναφερθέντων, επιτείνουν την αδιαφάνεια, εντείνουν το μισθολογικό και κατ' επέκταση συνταξιοδοτικό χάσμα σε βάρος των γυναικών, διαιωνίζοντας την φτώχεια, τις ήδη υφιστάμενες άνισες σχέσεις και το καθεστώς εκμετάλλευσης σε βάρος των γυναικών. Επιπλέον, παγιώνεται η αυθαιρεσία των προσώπων που κατέχουν θέσεις εξουσίας, ενισχύεται η στερεοτυπική παραγωγή έμφυλων ρόλων και νομιμοποιούνται παραβιαστικές συμπεριφορές κατά της γενετήσιας ελευθερίας των γυναικών, νομιμοποιούνται εν τέλει όλες οι εκδοχές της έμφυλης βίας, όπως διαπιστώνεται στην τρέχουσα συγκυρία με την πληθώρα καταγγελιών που έρχονται στο φως της δημοσιότητας.

Προϋπολογισμός- Ταμείο Ανάκαμψης

Ο προϋπολογισμός της Κυβέρνησης για το 2021 δεν έχει κανέναν απολύτως έμφυλο προσανατολισμό και φυσικά δεν υπάρχει σε αυτόν το gendermainstreaming (ένταξη της διάστασης του φύλου σε όλες τις πολιτικές), αλλά ούτε το genderbudgeting ανά Υπουργείο (αποτύπωση της διάστασης του φύλου κατά την κατάρτιση των προϋπολογισμών κάθε υπουργείου), όπως προβλέπει ο νόμος 4604/19 (Νόμος για την Ουσιαστική Ισότητα των Φύλων). Και ενώ διαμορφώνεται ως προϋπολογισμός κρίσης, δεν αναγνωρίζει στο ελάχιστο την ανάγκη στήριξης των γυναικών – και όχι μόνο - μέσω της ενίσχυσης απασχόλησης και της δέσμης συγκεκριμένων μέτρων προς την κατεύθυνση αυτή.

Οι πολιτικές για την ισότητα των φύλων αποτυπώνονται σε 10 σειρές (σελ.127 αιτιολογικής έκθεσης) και συνοψίζονται στην θέσπιση της άδειας πατρότητας, στο επίδομα των 2000€ ως κίνητρο για την υπογεννητικότητα και στη λειτουργία των Συμβουλευτικών Κέντρων για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας. Πολιτικές δηλαδή κατακερματισμένες, χωρίς κανένα απολύτως σχεδιασμό για την πραγματική και ουσιαστική στήριξη των γυναικών, που και το βάρος στην αντιμετώπιση της πανδημίας σήκωσαν και επλήγησαν πολλαπλά από αυτήν. Η ελάχιστη έως ανύπαρκτη αναφορά για την οριζόντια διάχυση της οπτικής του φύλου και την σημασία της ισότητας στην ενδυνάμωση των κοινωνιών αποτυπώνεται και στο σχέδιο Πισσαρίδη και αντίστοιχα και στην πρόταση της ελληνικής κυβέρνησης για το Ταμείο Ανάκαμψης. Η ελληνική πρόταση δεν λαμβάνει υπόψη της ότι για την οικονομική μεγέθυνση δεν αρκούν μόνο η πράσινη και έξυπνη ανάπτυξη, αλλά αναπόσπαστο κομμάτι αυτών αποτελεί και η κοινωνική συνοχή, για την οποία καθοριστικό ρόλο παίζουν τα μέτρα ισότητας (smart, sustainable and inclusive growth).

Δεδομένου ότι

Οι πολιτικές ισότητας των φύλων αποτελούν εκ των ων ουκ άνευ προϋπόθεση για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη

Η ισότητα των φύλων αποτελεί στρατηγικό στόχο σε ευρωπαϊκό επίπεδο και οφείλει να αποτελέσει και σε εθνικό επίπεδο

Η δημοκρατία χωρίς ισότητα των φύλων δεν μπορεί να υπάρξει

Η ισότητα ευνοεί όλο το φάσμα της οικονομικής κοινωνικής πολιτικής και προσωπικής ζωής των ατόμων και αποτελεί δομικό στοιχείο κοινωνικής συνοχής και απρόσκοπτης ανάπτυξης όλων ανεξαιρέτως και

Με δεδομένο ότι, σύμφωνα με τον Στόχο 5 για την Ισότητα των Φύλων (Ατζέντα 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη/ ΟΗΕ) μεταξύ των επιδιώξεων συγκαταλέγονται:

- Ο τερματισμός κάθε μορφής διακρίσεων κατά των γυναικών και κοριτσιών, οπουδήποτε (5.1.)
- Η εξάλειψη όλων των μορφών βίας κατά όλων των γυναικών και κοριτσιών, τόσο στην ιδιωτική όσο και στη δημόσια ζωή, συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας ανθρώπων καθώς και της σεξουαλικής και κάθε άλλου είδους εκμετάλλευσης (5.2.)
- Η αναγνώριση και εκτίμηση της μη αμειβόμενης φροντίδας και οικιακής εργασίας, μέσω της παροχής δημόσιων υπηρεσιών, υποδομών και πολιτικών κοινωνικής προστασίας, και

της προαγωγής της κοινής ευθύνης μέσα σε ένα νοικοκυριό και στην οικογένεια, ανάλογα με τις εκάστοτε εθνικές ιδιαιτερότητες (5.4.)

- Η διασφάλιση της πλήρους και αποτελεσματικής συμμετοχής καθώς και των ισότιμων ευκαιριών ανάληψης ηγετικού ρόλου των γυναικών σε όλα τα επίπεδα λήψης αποφάσεων στην πολιτική, οικονομική και δημόσια ζωή (5.5.)
- Η διασφάλιση της καθολικής πρόσβασης στη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία καθώς και διασφάλιση των αναπαραγωγικών δικαιωμάτων (5.6.)
- Η ενίσχυση της χρήσης της τεχνολογίας γενικής εφαρμογής, και ιδίως της τεχνολογίας της πληροφορίας και των επικοινωνιών, προωθώντας έτσι την ενδυνάμωση των γυναικών (5.β.)
- Η υιοθέτηση και ενίσχυση ορθών πολιτικών και εφαρμόσιμων νομοθεσιών που αποβλέπουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών και των κοριτσιών σε όλα τα επίπεδα (5.γ.)

Με δεδομένο ότι, σύμφωνα με τη Στρατηγική της ΕΕ για την ισότητα των φύλων 2020-2025,¹η οποία στηρίζεται στη διττή προσέγγιση της **συνεκτίμησης της διάστασης του φύλου** σε συνδυασμό με στοχευμένες δράσεις, και στην **διατομεακότητα** ως οριζόντια αρχή για την εφαρμογή της Στρατηγικής, κύριοι στόχοι της οποίας είναι:

- ο τερματισμός της έμφυλης βίας
- η αμφισβήτηση των έμφυλων στερεοτύπων
- η γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των φύλων στην αγορά εργασίας
- η επίτευξη ίσης συμμετοχής σε διάφορους τομείς της οικονομίας
- η αντιμετώπιση του μισθολογικού και του συνταξιοδοτικού χάσματος μεταξύ των φύλων
- η γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των φύλων όσον αφορά τη φροντίδα και
- η επίτευξη ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και στην πολιτική.

Επερωτώνται οι Υπουργοί

1. Πώς και με ποιους τρόπους προτίθεται η Κυβέρνηση να αναβαθμίσει την λειτουργία της ΓΓΙΦ και του ΚΕΘΙ ώστε να συνεχίσουν την εφαρμογή οριζόντιων πολιτικών ισότητας των φύλων, να διατηρήσουν τον αυτόνομο και διακριτό τους ρόλο έναντι των υπολοίπων αρμοδιοτήτων, δεδομένου ότι, αφενός αυξήθηκαν οι αρμοδιότητες ως προς τον σχεδιασμό πολιτικών, αφετέρου διαπιστώνεται ανεπάρκεια ανθρώπινου δυναμικού και οικονομικών πόρων σε αυτές τις υπηρεσίες;

2. Πόσα στελέχη απασχολούνται πραγματικά αυτή τη στιγμή στην Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής; Θεωρείτε ότι επαρκούν σε σχέση με την διεύρυνση των αρμοδιοτήτων και των νέων πεδίων πολιτικής, που ενσωματώθηκαν στον Οργανισμό; Με ποιο ανθρώπινο δυναμικό και αντίστοιχα με τι προϋπολογισμό θα αναλάβει τις επιπλέον αρμοδιότητες η ΓΓΙΦ, πώς και πότε; Πόσοι αντίστοιχα μετακλητοί υπάλληλοι στελεχώνουν το Γραφείο της

¹<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0152&from=EL>

Υφυπουργού αρμόδιας για την Οικογενειακή και Δημογραφική Πολιτική και πόσοι το Γραφείο της ΓΓ της ΓΓΔΟΠΙΦ;

3. Γιατί δεν έχει δοθεί, έως τώρα, στην δημοσιότητα το νέο Σχέδιο Δράσης για την ισότητα των φύλων; Πότε θα δημοσιοποιηθεί; Σε ποιους δομικούς άξονες κινείται η διαμόρφωση των πολιτικών σας για την ισότητα των φύλων; Ποια ήταν τα θέματα συζήτησης των δύο συνεδριάσεων του κατ' εφαρμογή του Ν. 4604/2019, νεοσυσταθέντος Εθνικού Συμβουλίου της Ισότητας των Φύλων; Θα προωθήσει η Υφυπουργός τα πρακτικά των συνεδριάσεων ώστε να λάβει γνώση κι η αντιπολίτευση επ' αυτών;

4. Με ποιο τρόπο σκοπεύετε να προωθήσετε την ενίσχυση των γυναικών σε θέσεις ευθύνης, όταν ακόμη και τις νομοθετημένες ποσοτώσεις για την συμμετοχή των γυναικών είτε τις καταργείτε, είτε τις μειώνετε;

5. Θα προωθήσετε ως Κυβέρνηση την συμμετοχή των γυναικών στο 40% στο ΔΣ των εισηγμένων εταιριών βάσει της Οδηγίας 2012/0299;

6. Το αρμόδιο Υφυπουργείο Εργασίας και η ΓΓ Δημογραφικής και Οικογενειακής πολιτικής θα συμμετέχουν ή συμμετείχαν ως συναρμόδιοι στη διαβούλευση για την αναμόρφωση του οικογενειακού δικαίου; Αν όχι γιατί, κι αν ναι, ποιες οι προτάσεις του Υπουργείου σας και της ΓΓ στην διάρκεια των συζητήσεων αναφορικά με την αναμόρφωση του;

8. Σε ποιες διαδικασίες έχετε έως τώρα προβεί για την επερχόμενη αξιολόγηση της χώρας από την Grevio για τους όρους εφαρμογής της Σύμβασης της Κων/πολης; Σε ποιες περαιτέρω ενέργειες προτίθεστε να προβείτε για την ουσιαστική εφαρμογή των όρων της Σύμβασης;

9. Θα εντάξετε το σύνολο του Δικτύου Δομών στον κρατικό Προϋπολογισμό μετά το πέρας της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης; Θα ενισχύσετε ποιοτικά και ποσοτικά την λειτουργία του; Σχεδιάζετε να ενσωματωθούν τα ΣΚ των δήμων στις κοινωνικές υπηρεσίες αυτών;

10. Με ποιους συγκεκριμένους ελεγκτικούς μηχανισμούς θα ελέγξετε την εφαρμογή της Σύμβασης 190, την οποία όπως δηλώνετε, θα φέρετε προς κύρωση στην Βουλή; Θα αναβαθμίσετε ξανά το ρόλο του ΣΕΠΕ, που η Κυβέρνησή σας απαξίωσε, προκειμένου να μπορεί να ανταποκριθεί στον πολύ σημαντικό ρόλο του ως ελεγκτικού μηχανισμού απέναντι στην εργοδοτική αυθαιρεσία και στην αντιμετώπιση φαινομένων παρενόχλησης; Ποια άλλα μέτρα θα εφαρμόσετε;

11. Σε ποιες δράσεις και πολιτικές έχετε προχωρήσει έως τώρα, για την προώθηση της ισότητας στην α/βμια και β/θμια εκπαίδευση; Πόσα προγράμματα και δράσεις για ζητήματα φύλου, ισότητας, έμφυλων ταυτοτήτων, κλπ εκπονούνται από εκπαιδευτικούς και σε πόσα σχολεία; Σε πόσα σχολεία εφαρμόζεται πιλοτικά η σεξουαλική εκπαίδευση, ποιοι εκπαιδευτικοί, με ποια κριτήρια και με ποιο τρόπο διδάσκουν την εν λόγω θεματική; Ποια είναι η επιστημονική ομάδα που συνέταξε το πιλοτικό πρόγραμμα σεξουαλικής εκπαίδευσης που αυτή τη στιγμή υλοποιείται, σύμφωνα με τις κυβερνητικές δηλώσεις, σε ορισμένες σχολικές μονάδες της χώρας; Πότε ανέλαβε αυτό το έργο η εν λόγω επιστημονική ομάδα; Είστε αποφασισμένοι να αποσύρετε τα αναχρονιστικά εγχειρίδια τα οποία βάλλουν εναντίον των δικαιωμάτων ΛΟΑΤΚΙ και των στόχων της σεξουαλικής εκπαίδευσης, βάσει διεθνών προτύπων και οργανισμών;

12. Ποια μέτρα στήριξης των γυναικών στην εργασία θα λάβετε ως Κυβέρνηση έναντι της εργοδοτικής αυθαιρεσίας, της τηλεργασίας, της σεξιστικής βίας, της ημιαπασχόλησης, της μισθολογικής διαφάνειας και των διακρίσεων σε βάρος των γυναικών και της ενίσχυσης της γυναικείας επιχειρηματικότητας;

13. Ποιες πολιτικές θα προωθήσετε για τα άτομα και τις οικογένειες ΛΟΑΤΚΙ, βάσει και του Στρατηγικού Σχεδίου Δράσης της ΕΕ για το 2020-25; Θα αποδεχτείτε την πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ για θέσπιση και κατοχύρωση του πολιτικού γάμου για όλους/ες/α; Η Ευρωπαϊκή στρατηγική για

την ένταξη των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων αναφέρεται και στην προστασία των οικογενειών “ουράνιο τόξο”. Προτίθεστε να αναγνωρίσετε τις νέες μορφές γονεϊκότητας, όπως π.χ. τις οικογένειες ομόφυλων ζευγαριών και να τις κατοχυρώσετε νομοθετικά και ισότιμα έναντι των υπολοίπων μορφών οικογενειών; Κι αν ναι, προτίθεστε να προβείτε σε αλλαγές και στο επικείμενο νομοσχέδιο για την αναμόρφωση του οικογενειακού δικαίου, στις ρυθμίσεις αναδοχής, τεκνοθεσίας και γονεϊκότητας;

14. Το πρόγραμμα “Νταντάδες της γειτονιάς” το οποίο με βάση τις δηλώσεις της Υφυπουργού, επρόκειτο και για προεκλογική δέσμευση της κυβέρνησης, σε ποια φάση βρίσκεται; Πότε θα αρχίσει να υλοποιείται, ποιοι Δήμοι και με ποια κριτήρια θα επιλεγούν ή έχουν ήδη επιλεγεί; Επιπλέον, ποιος ή ποιοι φορείς θα πιστοποιούν την καταλληλότητα και την επάρκεια των ενδιαφερομένων για συμμετοχή στο εν λόγω πρόγραμμα ως φροντιστές και φροντίστριες βρεφών και παιδιών; Για ποιο λόγο δεν προωθείται η δημόσια και επιστημονικά οργανωμένη κοινωνική δομή της προσχολικής φροντίδας και αγωγής ως σύγχρονη απάντηση στην ανάγκη φύλαξης και εκπαίδευσης των παιδιών και των βρεφών;

15. Προτίθεστε να στηρίξετε αντίστοιχα και την δημιουργία νέων δημόσιων βρεφονηπιακών δομών και της υποχρεωτικής δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης, την οποία έχετε αναστείλει σε πέντε δήμους μεταξύ αυτών και τον Δήμο Αθήνας;

16. Πώς προτίθεστε να ενισχύσετε τη λειτουργία των τμημάτων ενδοοικογενειακής βίας στην Ελληνική Αστυνομία;

17. Έχετε σκοπό να εντάξετε την οπτική του φύλου στην πρότασή σας για το Ταμείο Ανάκαμψης;

18. Πότε θα αρχίσει να εφαρμόζεται το genderbudgeting και το gendermainstreaming από όλα τα Υπουργεία, βάσει του νόμου 4604/19; Υπάρχει στον σχεδιασμό σας η εφαρμογή του στον προϋπολογισμό του 2022;

Οι επερωτώντες Βουλευτές
Αγαθοπούλου Ειρήνη – Ελένη
Τσακαλώτος Ευκλείδης
Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα
Φωτίου Θεανώ
Τζούφη Μερόπη
Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)
Αναγνωστοπούλου Σία

Αβραμάκης Λευτέρης
Αραχωβίτης Σταύρος
Αυγέρη Δώρα
Αυλωνίτης Αλέξανδρος – Χρήστος
Βαρδάκης Σωκράτης
Βασιλικός Βασίλης
Βερναρδάκης Χριστόφορος
Βέττα Καλλιόπη
Γιαννούλης Χρήστος
Γκαρά Αναστασία
Γκιόλας Ιωάννης
Δρίτσας Θεόδωρος
Ζαχαριάδης Κωνσταντίνος

Ηγουμενίδης Νικόλαος
Θραψανιώτης Μανόλης
Καρασαρλίδου Φρόσω
Κόκκαλης Βασίλης
Κουρουμπλής Παναγιώτης
Λάμπας Σπύρος
Μάλαμα Κυριακή
Μαμουλάκης Χαράλαμπος
Μάρκου Κώστας
Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος
Μιχαηλίδης Ανδρέας
Μπαλάφας Γιάννης
Μπάρκας Κωνσταντίνος
Μωραΐτης Θάνος
Νοτοπούλου Αικατερίνη
Ξανθόπουλος Θεόφιλος
Ξανθός Ανδρέας
Παπαδόπουλος Σάκης
Παπαηλιού Γιώργος
Παπανάτσιου Αικατερίνη
Πέρκα Θεοπίστη
Πούλου Παναγιού
Ραγκούσης Ιωάννης
Σκουρλέτης Παναγιώτης (Πάνος)
Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)
Σκούφα Μπέττυ
Συρμαλένιος Νικόλαος
Τελιγιορίδου Ολυμπία
Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος
Τσίπρας Γιώργος
Φάμελλος Σωκράτης
Φίλης Νικόλαος
Χαρίτσης Αλέξης
Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης (Μίλτος)
Χρηστίδου Ραλλία
Ψυχογιός Γιώργος